

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: J. Š.
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10

proti
žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2023, č. j. MSK 170067/2022, ve věci
pořádkové pokuty

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 13. 1. 2023, č. j. MSK 170067/2022 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 9 800 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Emila Flegela, advokáta se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10.

Odůvodnění:

1. Včas doručenou žalobou se žalobce domáhal zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 10. 11. 2022, č.j. SMO/759565/22/DSČ/Jaš, jímž byla žalobci uložena pořádková pokuta ve výši 8 000 Kč za hrubě urážlivé podání, doručené správnímu orgánu 1. stupně dne 1. 11. 2022, které bylo znečištěno rozmazaným výkalem (dále jen „Podání“).
2. Žalobce v žalobě namítl, že předmětné Podání ani jeho obálku nedržel v ruce, nikdy nebyl na poště v obci Stehelčevě, odkud bylo Podání odesláno. V den odeslání pobýval v Opavě, již v odvolání uvedl osoby, které mu to mohou dosvědčit. Žalovaný však bezdůvodně odmítl provést navržené důkazy. Žalovaný neví, kdo Podání učinil. Pokud žalovaný připustil, že Podání mohl učinit žalobcův zmocněnec, pak žalobce namítl, že jednání zmocněnce mu není přiřitatelné, konstrukce žalovaného by předpokládala žalobcův výslovný pokyn zmocněnci, nic takového nebylo ve správním řízení prokazováno, natož prokázáno.
3. Dále žalobce namítl, že mu žalovaný neumožnil vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, žalobce tak byl zkrácen na svém právu za situace, kdy neviděl a nezná onu „znečištěnou“ písemnost. K tomu žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 1. 2010, č.j. 30 Ca 95/2008-101. O uložení pokuty rozhodla podle žalobce podjatá úřední osoba, když podle vyjádření žalovaného vůči ní mělo Podání směřovat.
4. Žalovaný ve vyjádření setrval na argumentaci z napadeného rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout. Podle žalovaného šlo jednoznačně o projev vůle žalobce, kterému se nepodařilo vyhnout zákazu činnosti, ačkoli vyhrál soudní spor. Pokud jde o seznámení se s podklady, žalovaný v odvolacím řízení nic nedoplňoval, správní orgán 1. stupně vycházel pouze z Podání samotného a z obsahu spisu, který byl žalobci jako obviněnému z přestupku znám. Námitka podjatosti neobstojí, když neverbální urážka nesměřovala ke konkrétní úřední osobě.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že nezbývá než žalobě vyhovět. Rozhodoval přitom v souladu s § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání.
6. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že Magistrát města Ostravy rozhodl dne 10. 11. 2022 o uložení pořádkové pokuty 8 000 Kč žalobci za „učinění hrubě urážlivého podání – Odvolání proti rozhodnutí o přestupku s uvedením Sp. zn.:S-SMO/480041/19/DSČ doručené správnímu orgánu dne 01. 11. 2022, které bylo obviněným ve středu písemnosti znečištěno rozmazaným výkalem (neboli stolicí či exkrementem)“. Správní orgán vycházel při odůvodnění z toho, že žalobce v předchozím řízení podal textově i stylisticky zcela totožné odvolání (doručené 2. 12. 2019), od něhož se nynější znečištěné liší snad pouze datem na konci textu, kdy má být odvolání doplněno (u nynějšího Podání nečitelné) a tím, že v místě, kde je u předchozího odvolání podpis žalobce, je v druhém případě rozmazaný exkrement. Nynější Podání bylo učiněno v poslední den odvolací lhůty z pošty Stehelčevě,

přičemž žalobce během správního řízení činil svá podání na různých podacích poštách mimo své trvalé bydliště (např. Pardubice, opakovaně Praha 81). Správní orgán neměl pochyb, že Podání pochází od žalobce. Dále se správní orgán zabýval tím, že jde o extrémně hrubě urážlivý útok na vážnost správního řízení, který je nejen estetickým problémem, ale může skýtat i zdravotní riziko. Žalobce v odvolání proti rozhodnutí o pořádkové pokutě uvedl, že Podání ani obálku nedržel v ruce, nepodal jej na poštu, nikdy nebyl v obci Stehelčeves. V den podání byl v Opavě, 400 km daleko. Žalobce podrobně popsal, co toho dne dělal a kdo všechno mu to může dosvědčit (3 osoby s uvedením konkrétních adres bydliště). Žalobce žádal, aby bylo provedeno srovnání otisků prstů z obálky a Podání s jeho otisky, a aby byly vyslechnuty jím označené osoby jako svědci. Žalobce uvedl, že pokud bylo Podání znečištěno tak, jak uvedl správní orgán, mohlo jít např. o „kanadský žertík“, nějakou formu nehody, náhody apod. Žalobce dále uvedl, že pro podání odvolání si zvolil zmocněnce, který obdržel odvolání k podání elektronicky, a pokud je žalobci známo, tak podání učinil nejprve poštou a poté datovou schránkou. Žalovaný zamítl žalobcovo odvolání rozhodnutím ze dne 13. 1. 2023. V odůvodnění se ztotožnil s argumentací správního orgánu 1. stupně, zdůraznil totožnou formální i obsahovou úpravu s předchozím žalobcovým odvoláním ve věci. Podle žalovaného není podstatné, kdo fyzicky odnesl obálku na poštu, neboť odpovědnost žalobce za pořádkový delikt by trvala i v případě, že by k podání použil třetí osobu. Proto žalovaný považoval za nadbytečné provádět důkazy navržené žalobcem. Žalovaný se dále v odůvodnění napadeného rozhodnutí pozastavoval nad tím, že si žalobce zvolil zmocněnce pouze pro podání odvolání, nikoli pro celé odvolací řízení, a to za situace, kdy text odvolání sám žalobce zasílal nejprve zmocněnci, a za situace, že si zvolil zmocněnce s bydlištěm v Kadani – M. B., který je žalovanému znám z úřední činnosti jako obecný zmocněnec vystupující opakovaně v řízeních o dopravních přestupcích. Žalovaný uzavřel, že zmocněnec jedná jménem zmocnitele a účastník řízení odpovídá za volbu zmocněnce, takže i v případě, že by odvolání znečistil či znečištěné odeslal sám zmocněnec, je takové jednání přičitatelné žalobci. Žalovaný odmítl spekulace o nehodě/náhodě či žertíku, účelem bylo znevažít správní řízení a podle žalovaného lze pouze spekulovat, zda se jedná o jakousi pomstu žalobce za rozhodnutí, jímž byl opět uznán vinným z přestupku poté, kdy předchozí rozhodnutí v téže věci bylo zrušeno soudem.

7. Podle § 62 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., v příslušném znění (dále jen „správní řád“), správní orgán může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že a) se bez náležité omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu orgánu, b) navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek, nebo c) neuposlechne pokynu úřední osoby. Pořádkovou pokutu podle odstavce 1 lze uložit i tomu, kdo učiní hrubě urážlivé podání.
8. Otázkou v nyní přezkoumávané věci není, zda Podání bylo hrubě urážlivé (o tom nemá soud sebemenší pochybnost), ale zda bylo správními orgány dostatečně prokázáno, že jej učinil žalobce. Závěry, které uvedl v odůvodnění rozhodnutí správní orgán 1. stupně, byly logické a plně odpovídaly jak obsahu spisu, tak procesnímu postupu při ukládání pořádkové pokuty (viz § 62 odst. 5 věta druhá správního řádu). Soud zdůrazňuje především shodnost textu Podání s žalobcovým předchozím odvoláním, když okruh osob, které mohly disponovat tímto textem (včetně spisové značky správního řízení), není rozhodně nijak velký. Za zmínku stojí i skutečnost, že správní orgán 1. stupně vyhodnotil z procesní opatrnosti Podání jako odvolání a vyzval žalobce k odstranění vad. Na to reagoval žalobcův zmocněnec,

který doručil správnímu orgánu 1. stupně elektronicky plnou moc k podání odvolání a text odvolání (shodný s textem odvolání z roku 2019 i s textem Podání), **aniž by jakkoli rozporoval** odvolání doručené správnímu orgánu 1. 11. 2022.

9. Soud bohužel nemůže souhlasit s následným postupem žalovaného v rámci odvolacího řízení. Podání, doručené správnímu orgánu 1. 11. 2022, nebylo podáním běžným, naopak zcela vybočovalo z pravidel slušného chování – je tedy možno označit jej jako exces (a to exces svým způsobem provedení navíc zbabělý). Zároveň se soud shoduje s žalovaným v tom, že odmítl obecné žalobcovy spekulace o nějaké náhodě, nehodě či žertu. S žalobcem je však nutno souhlasit v tom, že případné excesivní jednání zmocněnce není automaticky přičitatelné zmocniteli (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2009 č. j. 6 Ads 41/2008-67, týkající se urážlivého jednání advokáta). Ve správním spise se zároveň nenacházejí žádné relevantní podklady, na jejichž základě by bylo možno dospět k závěru, že nějaká další osoba učinila Podání na doložitelný pokyn žalobce, s jeho souhlasem či s jeho vědomím. Za této situace nebylo možné bez dalšího uzavřít, že Podání je přičitatelné žalobci. Soud ponechává zcela na žalovaném, zda, případně jaké důkazní prostředky budou použity v dalším řízení, přičemž pouze podotýká, že podle jeho názoru by k objasnění věci nijak nepřispělo navrhované porovnávání otisků prstů na obálce a Podání s otisky žalobcovými.
10. Pokud jde o použití § 36 odst. 3 správního řádu v odvolacím řízení proti uložené pořádkové pokutě, žalobcem zmiňovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové nebyl překonán žádnou následující judikaturou a je obecně přijímán i odbornou literaturou. Krajský soud v Ostravě jej považuje za správný s ohledem na specifičnost řízení o pořádkové pokutě, a proto v daném případě dospěl k závěru, že tato žalobní námitka je oprávněná (aniž by v jednání žalovaného shledával jakékoli známky svévole, o níž poněkud vzletně hovoří Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku č. j. 30 Ca 95/2008-101). Žalobci sice byl/mohl být znám dosavadní obsah správního spisu, to však neplatí o Podání a jeho obálce, neboť s ohledem na důkazní břemeno nelze dosud uzavřít, že Podání učinil žalobce.
11. Pokud jde o žalobcem namítanou podjatost úřední osoby, která rozhodla o uložení pořádkové pokuty, k tomu soud uvádí, že žalobce účelově vytrhl pouze část věty z odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz poslední věta na str. 3, pokračující na str. 4 odůvodnění). Soud se shoduje s žalovaným, že u takto „upraveného“ Podání nelze usuzovat na zacílení pouze na konkrétní úřední osobu, nýbrž se jedná o nepřípustný útok na správní řízení a správní orgán jako celek.
12. S ohledem na výše uvedené v bodech 9. a 10. rozsudku soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení v souladu s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.
13. Procesně úspěšný žalobce má v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. nárok na náhradu nákladů řízení, které v daném případě představuje zaplacený soudní poplatek 3 000 Kč a náklady právního zastoupení za 2 úkony právní služby (převzetí věci, sepsání žaloby) po 3 100 Kč a 2 režijní paušály po 300 Kč. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku, a to k rukám právního zástupce žalobce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí.

Ostrava 16. listopadu 2023

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu